

SHRNUTÍ STANOVISKA OMBUDSMANKY UK

PODNĚT č. 50/2024

Předmět:

Členka spolupracujícího subjektu se obrátila na ombudsmanku UK se svou zkušeností ukončené spolupráce mezi spolupracujícím subjektem a fakultou UK. Žádá ombudsmanku o prošetření postupu děkana fakulty, kterým jí byl znemožněn přístup k její emailové schránce, kterou pod doménou fakulty užívala ke správě činností spolupracujícího subjektu.

Vyhodnocení podnětu:

Vedení fakulty je bezesporu oprávněno rozhodnout o tom, že již nadále nebude akceptovat umístění sídla spolupracujícího subjektu na adrese fakulty, a že již nadále fakulta nemá zájem propůjčovat fakultní adresy elektronické pošty bývalým zaměstnancům fakulty za účelem jejich činnosti pro spolupracující subjekt a udržovat jejich obsah. Rozhodne-li se ovšem fakulta ukončit se spolupracujícím subjektem spolupráci, **musí ho realizovat s ohledem na zájmy všech dotčených stran** a s cílem minimalizace možných negativních důsledků.

Fakulta tedy nemůže jednat svévolně a nepředvídatelně bez ohledu na zájmy spolupracujícího subjektu a jeho představitelů.

Ve vztahu k emailovým schránkám představitelů spolupracujícího subjektu je třeba **zohlednit následující skutečnosti:**

- obsah emailových schránek nenáleží fakultě ani univerzitě, patří spolupracujícímu subjektu (nebo představitelům, kteří schránky využívali). Jestliže je z emailové adresy identifikovatelný subjekt údajů, tj. adresa ve svém tvaru obsahuje například jméno a příjmení představitele spolupracujícího subjektu, pak obsah takové schránky náleží této fyzické osobě. Pokud jde o obecnou adresu neznějící na jméno a příjmení fyzické osoby, obsah této schránky náleží spolupracujícímu subjektu;
- pokud byla komunikace ve vztahu ke spolupracujícímu subjektu vedena výlučně z předmětných schránek elektronické pošty, může neočekávané zamezení přístupu k poště nebo její neoprávněná a nahodilá likvidace mít za důsledek nebezpečí z prodlení a vznik škody, za kterou by odpovídala a k jejíž náhradě by byla povinna fakulta, resp. univerzita;
- fakultě a ani univerzitě nepřísluší se s obsahem zpráv seznamovat a ani s nimi jinak nakládat, pokud by se tak stalo, jedná se potenciálně o narušení listovního tajemství, což může vést k soukromoprávní i veřejnoprávní odpovědnosti fakulty a jejího vedení, resp. univerzity (mj. nelze nikdy vyloučit, že obsahem schránky mohou být i soukromé zprávy). Zcela vyloučit v tomto směru nelze (primárně ze strany individuálních fyzických osob zúčastněných na věci) ani naplnění skutkové podstaty trestného činu podle ust. § 182 t.z. (porušení tajemství dopravovaných zpráv), resp. podle ust. § 183 t.z. (porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí);

- neoprávněné zamezení přístupu k elektronické poště obsahující osobní údaje může být vyhodnoceno také jako porušení zabezpečení ve smyslu GDPR, kdy původcem protiprávního stavu je fakulta, resp. univerzita;
- elektronická pošta nemůže v tomto případě s ohledem na její možný obsah sloužit jako prostředek zajištění případných pohledávek fakulty (univerzity) za spolupracujícím subjektem.

Současně ovšem platí, že fakulta, resp. univerzita není povinna na své náklady zprávy spolupracujícího subjektu předat či je dlouhodobě uchovávat.

Navržená doporučení:

Na základě výše uvedeného stanoviska ombudsmanka doporučuje, aby vedení fakulty zvážilo přijetí následujících kroků:

- umožnilo i) představitelům spolupracujícího subjektu, kteří mohli využívat fakultní emailovou adresu pro účely spravování spolupracujícího subjektu a potom ještě ii) samotnému spolupracujícímu subjektu, v případě obecné emailové adresy, pokud existovala, v přiměřené lhůtě domluvené se spolupracujícím subjektem pořídit si na náklady spolupracujícího subjektu kopii obsahu jednotlivých schránek (za dodržení předpisů o ochraně osobních údajů);
- nechalo, po uplynutí lhůty uvedené v předchozím bodu, emailové schránky určené ke spravování spolupracujícího subjektu zaslepit, a tak přestalo přijímat do schránek další poštu, a to s tím, že v automatické odpovědi by bylo vhodné (po dohodě se spolupracujícím subjektem) uvést jinou adresu elektronické pošty, na kterou se mají odesilatelé ve věcech týkajících se spolupracujícího subjektu obracet.

Datum vyhotovení vlastního stanoviska: 25. 2. 2024